

**T.C.
MERSİN VALİLİĞİ**

**2016 YILI
GÖKSU SULAMA BİRLİĞİ
İDARİ VE MALİ DENETİM RAPORU**

İLİ : MERSİN
İLÇESİ : SİLİFKE
DENETLEME TARİHİ : 20.06.2017
BİRLİK BAŞKANI : DURHASAN AKARCA
KURULUŞ TARİHİ : 1995

MERSİN-2017

GÖKSU SULAMA BİRLİĞİ 2016 YILI DENETİM RAPORU

1- GİRİŞ

Valilik Makamının 25.04.2017 tarihli ve 11714 sayılı onayı ile oluşturulan komisyonumuzca Silifke İlçesinde bulunan Göksu Sulama Birliğinin 2016 yılı Mali ve İdari Denetimi gerçekleştirilmiştir.

Göksu Sulama Birliği Başkanlığının 2016 yılı İdari ve Mali Denetimi 6172 Sayılı Sulama Birlikleri Kanununun 18. Maddesine istinaden teşekkül eden denetleme komisyonu tarafından 20.06.2017 tarihinde denetime başlanması neticesinde tespit edilen hata ve noksanlıkları ile tenkit ve tavsiyeye değer hususlar aşağıda maddeler halinde açıklanmıştır.

Mersin Valiliğinin oluşturduğu denetim komisyonunca, Göksu Sulama Birliği; 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununa göre 5. defa denetlenmektedir.

2- SULAMA BİRLİĞİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

Silifke Ovası Sulamasının Sol Sahil Ana Kanalının işletme, bakım ve yönetim sorumluluğunu devralan Göksu Sulama Birliği 5355 mahalli idare birimi olarak kurulmuş olup, 6172 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra 10.04.2012 tarihinde Bakanlık Olur'u ile Birlik Ana Statüsü onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Göksu Sulama Birliği tesisleri hakkında genel bilgiler.

Yeri	Doğu Akdeniz	
İşletmeye Alındığı Yıl	1968	
Devir Yılı	1995	
Su Kaynağı	Göksu Nehri	
Net Sulama Alanı (Ha.)	Cazibe	2784
	Pompaj	605
Su Temini	Cazibe	
Şebeke Tipi	Klasik	
Projesinde Öngörülen Sulama	Cazibe	
Mevcut Sulama Yöntemi	%100 Damlama	

Birlik 09.09.2016 tarihli olağan meclis toplantısı kapsamında yönetim kurulu, denetim kurulu üyelerini tekrar seçmiştir. Yapılan son seçim öncesi ve sonrası kurul yapısı aşağıdaki gibidir;

Adı Soyadı	Görevi	Mevcut Durum	İlk Seçim Dönemi ile Son Seçim Dönemi Arası 01/01/2016- 31/12/2020
Durhasan AKARCA	Yönetim Kurulu Başkanı		2016/2020 arası
Mustafa ÜNİVAR	Yönetim Kurulu Asıl üye		2016-2018 arası
Mahmut SOYDAN	Yönetim Kurulu Asıl üye		2016-2018 arası

Cafer ÖZMEN	Yönetim Kurulu Asıl üye		2016-2018 arası
Hüseyin KARA	Yönetim Kurulu Asıl üye		2016-2018 arası
Hasan YÜCEL	Denetim Kurulu Asıl Üye		2016-2018 arası
Yıusuf ERDEM	Denetim Kurulu Asıl Üye		2016-2018 arası
Osman DEMİREL	Denetim Kurulu Asıl Üye		2016-2018 arası

Birlik müdürü ve birlik saymanı hakkındaki bilgiler aşağıdaki gibidir.

GÖREVİ	ADI SOYADI	EĞİTİMİ	HİZMET SÜRESİ
Birlik Müdürü	Hakan YALÇIN	Üniversite	4
Mali İşler Aamiri	Hüseyin UYGUN	Üniversite	10

Sulama Birliğinin Gayri Menkul Varlığı: Sulama Birliğinin bina varlığına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Sıra No	Binanın Cinsi	Adedi	İktisap Şekli	İktisap Yılı
1	Hizmet Binası	1	Mersin B.Ş.	1995
2	Lojman	1	DSİ	1995

Alet, Ekipman ve Makine-Araç Varlığı: Sulama Birliğinin alet, ekipman ve araç - makine varlığına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Sıra No	C i n s i	Mevcut Adet
A. Alet ve Ekipman		
1	Bilgisayar	7
2	Ot Biçme Makinası	1
3	Jeneratör	1
4	Motopomp	1
B. Araç ve Makine		
1	Motosiklet	5

2	Römork	1
3	Pikap (Çift Sıralı)	2
4	Traktör	2
5	Damperli Kamyon	1
6	Su Tankı	1
7	İlaçlama Makinesi	1
8	Lastik tekerlekli Eskavatör	1
9	Paletli Ekskavatör	1

3. DENETİME İLİŞKİN TESPİTLER

3.1. İDARİ DENETİME İLİŞKİN TESPİTLER

3.1.1. Birlik Meclisine İlişkin Tespitler

3.1.1.1. Sulama Birliğinin Görev Alanındaki Yerleşim Yerlerine Göre Birlik Meclisi Üye Seçimine İlişkin Tespitler

6172 sayılı Kanununun 4. Maddesinde yer alan; Meclis üye sayısı ile ilgili “Birlik görev alanı içerisindeki yerleşim birimlerinin sınırları baz alınarak birlik meclisi oluşturulur. Birlik görev alanı içerisindeki toplam sulama alanının her yerleşim birimi sınırı içinde kalan toplam sulama alanına oranlanmasıyla bu yerleşim birimlerinin birlik meclisinde temsil edileceği üye sayısı bulunur. Birlik meclisinin üye sayısı 15’ den az 100’ den fazla olamaz.” hükmü ile ilgili olarak Göksu Sulama Birliğinin 21 yerleşkeden oluştuğu ve meclis üye sayısının Çerçeve Ana Statüsünde 21 olarak belirlendiği ve DSİ tarafından onaylandığı belirlenmiştir.

Göksu Sulama Birliği’nin Ana Statüsü’nün 14’üncü maddesine göre Birlik görev alanındaki yerleşim yerlerine göre olması gereken ve 04.09.2016 tarihinde yapılan meclis seçim sonuçlarının bildirildiği İlçe Seçim Kurulu Kararı’na göre seçilmiş olan meclis üye sayıları aşağıdaki gibidir.

Sıra No	Yerleşim Birimi Adı	Seçilmesi Gereken Meclis Üye Sayısı	Mevcut Birlik Meclis Üye Sayısı	Eksik Üye Sayısı
1	Silifke	5	5	
2	Atayurt	7	7	
3	Arkum	7	7	
4	Atakent	2	2	
TOPLAM		21	21	

3.1.1.2. Borçlu Meclis Üyeleri

Birlik Ana Statü madde 34'e göre "Birliğe borcu olanlar ile kendi dönemlerine ilişkin hesapları ibra edilmemiş olan yönetim kurulu üyeleri, denetim kurulu üyesi olamaz." Hükmü gereği yapılan incelemede ve muhasebe programında Ağustos 2016 ayındaki borç sorgulamsında borçlu meclis üyesinin olmadığı tespit edilmiştir.

3.1.1.3 Birlik Meclis Toplantılarına Katılmayanlar:

Sıra No	Üye Adı-Soyadı/Görevi	09/09/2016		30/11/2016	
		Katıldı	Katılmadı	Katıldı	Katılmadı
1	DURHASAN AKARCA	X		X	
2	HASAN YÜCEL	X		X	
3	HÜSEYİN ÇELİK	X		X	
4	HÜSEYİN TAŞAR	X		X	
5	İBRAHİM HARMANDAR	X		X	
6	MUSA GÜR	X		X	
7	MUSTAFA ÜNÜVAR	X		X	
8	İBRAHİM BOZKURT	X		X	
9	REFİK UYSAL	X		X	
10	MAHMUT SOYDAN	X		X	
11	MUSA AŞIK	X		X	
12	MUSTAFA SERİN	X		X	
13	YUSUF ERDEM	X		X	
14	HASAN HÜSEYİN DURMAZ	X		X	
15	ALİ TOYGAR		X	X	
16	CAFER ÖZMEN	X		X	
17	HALİT UÇAR	X		X	
18	MESUT SEYREK	X			X
19	OSMAN DEMİREL	X			X
20	HÜSEYİN KARA	X		X	
21	MAHMUT SELVİ	X		X	

Çerçeve Ana Statü Madde 29 "iki kez üst üste meclis toplantısına mazertsiz olarak katılmayanların üyelikleri düşer" hükmü gereği 2016 Yılında yeni seçilen meclis üyelerinden iki defa üst üste meclis toplantısına katılmayan üyenin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3.1.1.4. Birlik Meclisi Toplantılarına İlişkin Tespitler:

Çerçeve Ana Statüsü Madde 24'de "Birlik meclisleri her yıl Nisan ve Kasım aylarında olmak üzere yılda 2 kez olağan toplantı" hükmüne, Nisan ve Kasım aylarında yapılması gereken olağan meclis toplantılarının yapıldığı tarafımızca tespit edilmiştir.

Birlik meclis karar tutanakları; 6172 sayılı Kanunun 6. Maddesinin 12. fıkrası ve

Çerçeve Ana Statü'nün 26. maddesi kapsamında nitelikli çoğunlukla alınması gereken kararlar ve Çerçeve Ana Statü'nün 23 24 ve 25. maddeleri kapsamında belirlenen toplanma usulü, sadece meclisçe alınabilecek ve meclisçe yetki verilmesi üzerine hayata geçirilmesi mümkün olan kararlar göz önüne alınarak değerlendirilmiş olup aşağıdaki tespitlere varılmıştır.

- Hazirun tutulmuştur. Toplantıların açılışında saygı duruşunun yapıldığı istiklal marşının okunmadığı tespit edilmiştir.
- Sulama ücret ve ceza tarifelerinin onaylanması gibi nitelikli çoğunluğun zorunlu olduğu kararlar oybirliği ile alınmıştır.
- Yıllık Faaliyet Raporu Toplantılarına Birlik Başkanınca başkanlık edilmiştir.
- Denetleme Kurulunca rapor hazırlanmadığı tespit edilmiştir.
- Kesinleşen meclis karar özetleri, birlik görev sahasına birliğin ilan panosuna asılmak suretiyle ilan edildiği Birlik Müdürünce ifade edilmiştir.
- 29.04.2016 ve 30.11.2016 tarihinde yapılmış olan olağan, 04.03.2016 ve 09.09.2016 tarihli olağanüstü yapılan Meclis Toplantısında alınan kararlar, DSİ 6. Bölge Müdürlüğüne yazılı olarak gönderilmiştir.

3.1.1.5. Ana Statü Madde 60 Gereği Birlikçe Çıkarılması Gereken Yönetmeliklere İlişkin Tespitler

Ana Statü madde 43, 44 ve 60. madde hükümlerine istinaden personel yönetmeliğinin çıkarıldığı, Mal Alım Satım Yönetmeliği, Bütçe Muhasebe Yönetmeliklerinin çıkarılmadığı tespit edilmiştir. Mahalli İdareler Bütçe uyguma yönetmenliğin uyguladıkları tespit edilmiştir. Mal alım satım yönetmenliği ise KİK'e tabi olduklarından çıkarılmadığını Birlik Müdürünce ifade edilmiştir.

3.1.2. Yönetim ve Denetim Kurulu Seçimi ve Seçim Dönemine İlişkin Tespitler:

Çerçeve Ana Statüsü'nün 33. Maddesine göre yapılan incelemede; Yönetim ve Denetim Kurulu üyelikleri birlik meclisinin 09.09.2016 tarihli toplantısında seçimle belirlenmiş ve göreve başlamıştır. Seçilen üyelerin halen görevine devam ettiği görülmüştür. Yapılan seçimlerin mevzuata uygun olduğu belirlenmiştir

3.1.2.1. Yönetim Kuruluna İlişkin Tespitler

Birlik Ana Statününün 33'üncü maddesi gereği, "*Birlik yönetim kurulu ayda en az iki kez olmak üzere belirli gün ve saatte toplanır*" hükmü gereği Göksu Sulama Birliği Yönetim Kurulu, 2016 yılında ayda iki kez toplantı yaptığı toplam 27 toplantı yapıldığı, en son toplantı tarihinin 27.12.2016 olduğu tespit edilmiştir.

Birlik Yönetim Kurulunun 2016 yılında yaptığı toplantılar incelendiğinde, toplantı nisabı ve karar yeter sayısının Birlik Ana Statüsü'ne uygun olduğu ve kurul kararlarının deftere işlendiği görülmüştür.

3.1.2.2. Denetim Kuruluna İlişkin Tespitler

Birlik Ana Statüsü'nün 35'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine "birlik denetim kurulunun görev ve yetkisi, başkan ve yönetim kurulunun görevlerini mevzuata uygun olarak yürütüp yürütmediğini, yapılan harcamaların meclis ve yönetim kurulu kararları ile mevzuata uygun olup olmadığını birlik meclisi adına denetleyerek rapor hazırlamak ve birlik meclisine sunmak" hükmüne göre, yapılan incelemede Birlik Denetim Kurulunun Birlik meclis olağan toplantılarından bir hafta önce toplanarak hazırladıkları denetim kurulu raporlarını meclise sunduğu görülmüştür.

3.1.2.3. Başkan Vekili Seçimine İlişkin Tespit:

Ana Statü Madde 38 "Birlik başkanı kendisinin bulunmadığı durumlarda görev yapmak üzere yönetim kurulu üyeleri arasından bir başkan vekili seçer" hükmü gereği, meclis üyesi İbrahim BOZKURT'un başkan vekili olarak tayin edildiği tespi edilmiştir.

3.1.2.4. Yönetim Kurulu Üyeleri, Birlik Başkanı ve Denetim Kurulu Üyelerine Ödenmesi Gereken Huzur Haklarına İlişkin Tespitler

Birlik Ana statüsünü 42. Maddesi "Birlik başkanı, yönetim ve denetim kurulu üyelerine birlik meclisinin dönem başı toplantısında belirlenecek miktarda aylık huzur hakkı ödenebilir. Ancak, başkana ödenecek aylık huzur hakkı brüt asgari ücretin üç katını, yönetim kurulu üyelerine ödenecek aylık huzur hakkı brüt asgari ücretin yarısı ve denetim kurulu üyelerine ödenecek yıllık huzur hakkı brüt asgari ücreti geçemez." hükmü gereği, Gökso Sulama Birliği Meclisi'nin 27.11.2015 tarihli meclis toplantısı 2015/12 maddesi kapsamında huzur hakları hakkında alınan karar doğrultusunda, Birlik organlarının aldıkları ücretler ile ödenebilecek en yüksek ücretlere aşağıda yer verilmiştir.

Yıl	2016 Yılı		2016 Yılı Ödenen	
	Ödenebilecek En Yüksek Ücret			
	01.01/30.06.2016	01.07-/31.12.2016	01.01/30.06.2016	01.07-31.12.2016
Birlik Başkanına Aylık Ödenen Huzur Hakkı	Brüt asgari ücretin 3 katı (1647 TLx3)	Brüt asgari ücretin 3 katı (1647x3)	4941	4941
Yönetim Kurulu Üyelerine Aylık Ödenen Huzur Hakkı	Brüt asgari ücretin % 50'si (1647 TL /2)	Brüt asgari ücretin yarısı	420	420
Denetim Kurulu Üyelerine Yıllık Ödenen Huzur Hakkı (2 taksitte)	Senede bir sefer asgari ücret (1647 TL)	Senede bir sefer brüt asgari ücreti	230	230

Huzur hakkı ödemelerinden, İşletme ve Bakım dairesi Başkanlığı'nın 08/12/2015 tarih ve 811236 sayılı yazısı eki Gelir İdaresi Başkanlığı'nın görüş yazısı dikkate alınarak yasal kesintiler (gelir vergisi, damga vergisi) yapılmıştır.

3.1.3. Birlik Teşkilatına İlişkin Tespitler

6172 sayılı Kanun'un 14 Birlik Ana Statüsü'nün 43 ve 44. maddelerine göre birlik teşkilatlanması ve personel istihdam şekli incelenmiştir.

Sulama Birliğinin personel yapısına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir,

Sıra No	Adı-Soyadı	Görevi	Öğrenim Düzeyi / Mezun Olduğu Bölüm	Sayısı	Hizmet Süresi
1	Hakan YALÇIN	Birlik Müdürü	Üniversite	1	4
2	Hüseyin UYGUN	Mali İşler Amiri	Üniversite	1	9
3	Turgut UGUZ	Tahsildar	Lise	1	22
4	Halil KAYA	Büro Personeli	Lise	1	21
5	Hüseyin TAŞKARA	Su Dağ. Teknisyeni	Lise	1	5
6	Soner USLU	Su Dağ. Teknisyeni	Lise	1	22
7	İsmail ESKİ	Su Dağ. Teknisyeni	Lise	1	22
8	Ali Ercan URAL	Su Dağ. Teknisyeni	Lise	1	11
9	Gürsel GÜRSOY	Su Dağ. Teknisyeni	Lise	1	3
10	Şakir KÜRKCÜ	Pompa Operatörü	Lise	1	22
11	Mesut SOYDAN	Pompa Operatörü	Lise	1	10
12	Eyup ŞİMŞEK	İş Mak.Operatörü	Lise	1	11
13	Ferhat US	Bekçi	Lise	1	3
TOPLAM				13	

Geçici pozisyonda personel çalıştırılmadığı birlik müdürlüğünce beyan edilmiştir.

Birlikte İş sağlığı ve Güvenliği ile ilgili çalışmaların olduğu, Pompa istasyonlarında İş sağlığı ve güvenliği açısından gerekli tedbirlerin alındığı, Çalışanların koruyucu donanımlarının bulunduğu görülmüştür.

2016 yılı içerisinde birliğe yeni personel alımı yapılmadığı tespit edilmiştir. İşçilerin geçmişe yönelilik yıllık izinlerinin olmamasına dikkat gösterilmelidir.

3.1.4. Birlik Bütçesi ve Birlikten Olan Kurum Alacaklarına İlişkin Tespitler

3.1.4.1. 2016 Yılı Bütçesi Genel Bilgi:

Sulama Birliğinin 2016 Yılı bütçesi 24.12.2015 tarihinde Bölge Müdürü tarafından onaylanmıştır. 2016 Yılı Kesin hesapları ise 27.04.2017 tarihinde olağan meclis toplantısında, Birlik Meclisince onaylanmıştır. Meclis onayına sunulan bir çalışma programı bulunmamakta olup kesin hesaplar meclise sunulurken Nisan ayı içerisinde meclisçe kabul edildiği belirlenmiştir. Kesin hesapların bir örneği DSİ 6. Şube Müdürlüğüne gönderildiği meclisçe onaylanan bütçe ile DSİ Bölge Müdürünce onaylanan bütçe arasında uyumsuzluk bulunmadığı tespit edilmiştir.

3.1.4.2. Birlik Bütçesi Gerçekleşmeleri, Bakım Onarım Giderleri ve Personel Giderleri Konusundaki Tespitler

2016 Yılı Bütçesinin Gerçekleşme Oranları

Onaylanan Toplam Bütçe	Gerçekleşen Gelir Bütçesi	Gelir Bütçesinin Gerçekleşme Oranı (%)	Gerçekleşen Gider Bütçesi	Gider Bütçesinin Gerçekleşme Oranı (%)	Gerçekleşen Gelir-Gider Bütçesi Arasındaki Fark
2.200.000	1.629.881,23	74	1.740.293,81	79	-110.412,58

6172 Sayılı Kanununun 14. maddesine uygun olarak 2016 yılı gerçekleşen personel giderlerinin aşağıdaki gibi olduğu tespit edilmiştir.

En Son Yılı Gerçekleşen Bütçe Geliri (A)	2016.Yılı Gerçekleşen Personel Gideri (B)	2016 Yılı Toplam Personel Giderlerinin En Son Gerçekleşen Yeniden Değerlenmiş Bütçe Gelirine Oranı (C), (C=B x 100 / A)
1.629.881,23	510.323,55	31

Yılı bütçe gerçekleşmeleri incelendiğinde personel giderlerinin gerçekleşen bütçe gelirine oranı yasal sınır olan %30'u bir miktar geçtiği %31 olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Yasal sınır geçildiği sürece yeni personel alınmamalıdır. 2016 yılında yeni personel alımının olmadığı görüldü.

Muayene Raporlarının hazırlandığı, rapordaki bakım-onarım faaliyetlerinin kendi imkanları ile yürüttükleri görülmüştür.

Sulama Birliği 2016 yılı bakım onarım bütçesi gerçekleşmesi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

	Tutar
Tahsil Edilen Su Kullanım Hizmet Bedeli	1.381.369,12
Tahsil Edilen Para Cezası	40.683,44
Tahsil Edilen Katılım Payı	
Tahsil Edilen Gecikme Zammı	147.950,28
TOPLAM	1.570.002,81
Gerçekleştirilen Bakım Onarım Gideri	249.644
Yatırım Bedeli Geri Ödemesi	
TOPLAM	249.644
Yapılan Bakım Onarım Giderlerinin Tahsil Edilen Teşebbüs Gelirlerine Oranı %	16
Yılı Bütçesinde Yer Alan Bakım Onarım Ödeneği	270.00
Yapılan Bakım Onarım Giderinin Yılı Bütçesinde Ayrılan Bakım Onarım Ödeneğine Oranı (Bakım onarım ödeneğinin kullanılma oranı) %	92

Birliğin 2016 Bakım onarım harcamasının tahsil edilen gelire oranı, cazibe ve pompaj karışık sulama tesislerinde olması gereken oran olan %15-30 sınırları içinde %16 olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

3.1.4.3. Sulama Birliğinden Olan DSİ Alacaklarına İlişkin Tespitler

Birliğin DSİ Genel Müdürlüğü'ne yatırım geri ödemesi vs. borcu bulunmaktadır.

3.1.5. Sulama Birliğinin Ekonomik Durumuna İlişkin Tespitler

3.1.5.1. Birliğin Tahakkuk/ Tahsilat Durumuna İlişkin Tespitler

GÖKSU SULAMA BİRLİĞİ 2016 Yılı Tahakkuk, Tahsilat Bilgileri						
Devreden Gelir Tahakkuku (A)	2016 Yılı Gelir Tahakkuku (B)	Toplam Tahakkuk (C=A+B)	2016 Yılı Tahsilatı (D)	Önceki Yıllara Ait Tahsilat (E)	2016 Yılında Yapılan Toplam Tahsilat (F=D+E)	2016 Yılı Tahsilat Oranı (G=D/B)
1.443.024,94	1.491.332,94	2.934.357,88	948.537,84	681.343,39	1.629.881,23	64

Sulama Birliğinin tahakkuk etmiş ancak tahsil edilmeyen alacaklarının durumuna aşağıda yer verilmiştir.

Mükellef Alacak Listesine göre birliğin 31.12.2016 tarihi itibari ile alacak faizi hariç 2016 yılı için 1.304.476,65-TL toplam alacağının olduğu, tespit edilmiştir. Alacak takibi için önce mükellefler ödeme emirlerini gönderiliyor. Ödememezse avukat aracılığı ile yazı yazılmakta

yinede ödemzse icraya verilmektedir 2016 yılına kadar 34 adet dosya icrada 2016 yılında da 57 adet olmak üzere toplam 91 dosya icrada olduğu beyan edilmiştir.

Su kullanım hizmet bedeli tahakkuk/tahsilat oranının 2016 yılında %64 olarak gerçekleştiği ilgili yıl Bütçe Gelir Kesin Hesaplarının incelenmesi sonucunda tespit edilmiştir. Birlik alacaklarına gecikme faizi 1,40 olarak işletmektedir.

3.1.5.2. Katılım Paylarına İlişkin Tespitler

Birlik Ana Statüsünde belirlenen katılım payı tutarı 24 TL'dir. 6172 Sayılı Kanuna geçişten sonra yeni üye kaydı yapıldığı ve katılım payı tahsil edildiği Birlik Müdürü tarafından ifade edilmiştir.

3.1.5.3. Ceza Tarifelerine İlişkin Tespitler

Birlik meclisince belirlenmiş ceza tarifesinin olduğu Birlik Müdürünce ifade edilmiştir.

Beyanname vermeyenlere, sulama programına uymayanlara ceza uygulanmamaktadır. Borcunu ödemeyenlerden gecikme %1,40 ceza uygulanmaktadır..

3.1.5.4. Üye Olmayanlara Farklı Fiyat Uygulamasına İlişkin Tespitler

27.11.2015 tarihinde yapılan Olağan Meclis Toplantısının Karar No:10 da alınan kararla Birlikle sözleşme yapmayan ve beyan vermeyen üyelere Su Kullanım Ücret tarifesinin %20 zamlı uygulanması için karar alındığı ve uygulandığı belirlenmiştir.

Mükellef Sayısı	Birlik Üye Sayısı	Üyelerin Katılım payı Ödedikleri Alan (da)	Üye Olmayan Su Kullanıcısı Sayısı	Üyelik Durumu %
4360	418	4448	3942	10

3.1.5.5. Birliğin Borçlarına İlişkin Tespitler:

Birliğin personeline ve kamu kurumlarına olan borç bilgileri aşağıdaki tabloda yer verildiği gibidir.

Personele Maaş/Ücret Borcu	SGK Prim Borcu	Enerji Borcu Anapara	Enerji Borcu ceza+ faiz	Diğer Borçlar
<i>Borcu yok</i>	<i>Borcu yok</i>	<i>Borcu yok</i>	<i>Borcu yok</i>	<i>Borcu yok</i>

3.1.6. Su Kullanım Hizmet Bedeline İlişkin Tespitler

Birlik meclisince 27.11.2015 tarih 10 nolu meclis toplantısında onaylanan 2016 yılı Su Kullanım Hizmet bedelleri aşağıdaki tabloda yer verildiği gibidir,

11

Bitki Çeşidi	Bakanlar Kurulu Tarafından Belirlenen Tarife (TL/da Grup 2)		Birlik Meclisince Belirlenen Tarife (TL/da)		Birlik Meclisince Uygulanan İndirimler		Üye Olanlara Varsa Uygulanan İndirim	Üye Olmayanlara Uygulanan Ceza Miktarı
	Pompa	Cazibe	Pompa	Cazibe	Pompa	Cazibe		
Ç.Fidan	29,50	17,50	228,00	31,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Mısır	56,00	24,00	228,00	40,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
M.Bahçesi	63,00	33,00	316,00	55,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Narenciye	70,00	37,50	343,00	63,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Sebze	59,00	30,00	301,00	51,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Bostan	35,00	19,00	237,00	33,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Taze Fasulye	42,00	20,50	301,00	34,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Zeytin	53,50	22,50	248,00	38,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Yer Fıstığı	41,00	21,50	213,00	32,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Sera	67,50	46,50	348,00	77,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Çilek	56,00	28,00	308,00	47,50	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Muz	110,50	60,00	-	100	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor
Çiçek Bahçesi	60,50	28,50	-	72,00	%20	%20	Uygulanmıyor	Uygulanmıyor

Ayrıca %20 damlama sulama indirimi uygulanmaktadır.

3.1.6.1. Su Kullanım Hizmet Bedeli Onaylarında Nitelikli Çoğunluğun Sağlanıp Sağlanmadığına İlişkin Tespitler

2016 yılı su kullanım hizmet bedellerinin üye sayısının nitelikli çoğunluğuyla oybirliği ile kabul edildiği tespit edilmiştir.

3.1.6.2. Hizmet Bedellerinin Bakanlar Kurulu Kararlarında Yer Verilen İndirim ve Uygulamalara Uygun Olup Olmadığına İlişkin Tespitler

2016 yılına ait Su Kullanım Hizmet bedeli Bakanlar Kurulunca belirlenen bedellerden daha yüksek olarak belirlendiği tespit edilmiştir.

DSİ'ce İşletilen Sulamalarda Sulanan Alanlar ve Çeşitleri” (25 No' lu Form) formu ve tahakkuk cetvelleri ve tahsilatlarda yer verilen fiyatlandırmalarla uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

3.1.7 Sulama Birliği Tarafından Tutulan Defter ve Kayıtlara İlişkin Tespitler

Sulama Birliği tarafından tutulan defterlere ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

12

Defterin Türü	Defter Tutuluyor mu? (E/H)	Bilgisayar Ortamında Tutuluyor mu? (E/H)	Açıklama
Meclis Karar Defteri	E	E	El yazısı
Yönetim Kurulu Karar Defteri	E	E	El yazısı
Gelen ve Giden Evrak Kayıt Defteri	E	H	El yazısı
Sulayıcı ve Kullanıcı Kayıt Defteri	H	H	El yazısı
Defter-i Kebir (Büyük Defter)	H	E	Bilgisayar çıktısı/dosya
Yevmiye Defteri	H	E	Bilgisayar çıktısı/dosya
Envanter Defteri	H	E	Bilgisayar çıktısı/dosya
Kasa Defteri	H	E	Bilgisayar çıktısı/dosya
Demirbaş Defteri	H	E	Bilgisayar çıktısı/dosya
Banka Defteri	H	E	Bilgisayar çıktısı/dosya

Belirtilen bu defterler bilgisayar ortamında da tutulur” hükmüne amir olup, bu defterlerin tutulduğu tarafımızca tespit edilmiştir.

3.1.8. İşletme Faaliyeti ve Bakım Durumuna İlişkin Tespitler

3.1.8.1. Su Kullanıcılarına İlişkin Tespitler

Birlik tüm su kullanıcıları ile sözleşme imzalamaktadır. Beyanname vermeyen su kullanıcılarına ise ceza uygulaması (%20) mevcuttur. Birliğin su kullanıcılarına ilişkin genel sayısal bilgileri aşağıdaki tabloda yer verildiği gibidir:

Birlik Üye Sayısı	418
Birliğe Üye Olmayan Sulayıcı Sayısı	3942
Toplam Sulayıcı Sayısı	4360
Beyanname Toplanan Mükellef Sayısı	3488
Beyanname Toplanma Oranı (%)	80
Birliğe Üye Olan Sulayıcıların Toplam Arazi Miktarı (ha) (Birlik sahası içerisindeki)	445
Birliğe Üye Olmayan Sulayıcıların Toplam Arazi Miktarı (ha) (Birlik sahası içerisindeki)	2864

13

3.1.8.2. 2016 Yılı Sulama Birliğinin Hizmet Alanı İçerisinde Bitki Deseni Dağılımı

2016 Yılı Sulama Birliğinin Hizmet Alanı İçerisinde Bitki Deseni Dağılımı

	Ürün	Ekim Alanı (da)	1. Ürün Ekiliş Oranı (%)	2. Ürün Ekim Alanı (da)	2. Ürün Ekiliş Oranı (%)
1	Ç.Fidan	1862	9,32		
2	Mısır	837	4,19		
3	M.Bahçesi	1712	8,57		
4	Narenciye	5355	26,80		
5	Sebze	710	3,55		
6	Bostan	324	1,62		
7	Taze	1106	5,53		
8	Zeytin	337	1,69		
9	Yer Fıstığı	73	0,37		
10	Sera	3024	15,13		
11	Çilek	4156	20,80		
12	Muz	358	1,79		
13	Çiçek	131	0,66		
	TOPLAM	19985	100,00		

3.1.8.3. Şebeke Dışı Sulanan Alana İlişkin Tespitler

Şebeke dışı sulama olmadığı Birlik Müdürünce ifade edilmiştir. Tek yıllık bitkiler için sözleşme imzalanması gerekirken çok yıllık bitkiler için yapıldığı uygulamada zorluklar yaşandığını ifade edildi.

3.1.8.4. Sulama Mevsimi Öncesi, Esnasında ve Sonrasında Yapılması Gereken Hususlara İlişkin Tespitler

Birlik tarafından sulama sezonu öncesi toplanan beyannameler de göz önüne alınarak bir yıl öncesi gerçekleşen bitki desenine göre genel sulama planı hazırlandığı, Birlikle Bölge Müdürlüğü arasında 2016 yılında sulama sezonu başlamadan önce, genel sulama planlaması çerçevesinde su kullanım protokolü imzalandığı görülmüştür.

Birlik tarafından mükellefleden sözlü olarak su talepleri 1 gün önce alınmakta ona göre kanal bazında dağıtım planlaması yapıldığı, Birlik tarafından DSİ Sulama Tesisleri İşletme Talimatı ve Planlı Su Dağıtım Rehberi Kapsamında tutulması ve hazırlanması gereken evraklar tanzim edilmektedir. Su kullanım protokolü sulama sezonu başlamadan önce imzalanmış olup su dağıtım programı yapılarak, su dağıtım kayıt cetvellerinin tutulduğu belirlenmiştir.

Şebekeye alınan su miktarı kanal başında regülatör çıkışında ölçüldüğü, planlı su dağıtım uygulama raporu hazırlandığı, mesaha çalışması yapılarak, ilan edildiği belirlenmiştir.

14

Mesaha işlemleri DSİ talimat ve düzenlemelerine uygun olarak yapılmaktadır.

Mesaha işlemlerine sulama sezonu içinde bitki desenine göre Ocak, Nisan ve Ekim ayında su dağıtım teknisyenleri tarafından yapılmakta büroda ölçüm sonuçları çizelge halinde hazırlanıp mahalle muhtarlıklarında ve kahvehaneler 1 ay süreyle askıya alınarak duyurulamakta varsa itirazlar 7 gün içinde sonuçlandırılıp kesileştirilerek tahakkuka bağlandığı Birlik Müdürünce ifade edildi. Askı tutanakları görüldü.

3.1.8.5. Sulama Sisteminin Performans Göstergelerine ve Sulama Yöntemine İlişkin Tespitler

Sulama Birliğinin sulama yönünden 2016 yılına ait performans göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Sulamaya Açılan Alan (ha)	Sulanan Alan (ha)	Sulama Oranı (%)	Şebekeye Alınan Su (hm ³)	Hektara Kullanılan Su (m ³ /ha)	Sulama Randımanı (%)	İhtiyacın Karşılama Oranı
2016 Yılı	3389	1999+685	79,2	49,12	24515,26	41,02	1,32

685 ha çiftçi olanakları ile sulanmakta olduğu

Sulama randımanı düşüktür. Kanalların eski olması, açık ve kaplamalı kanal olması bitkinin su ihtiyacının yeterince karşılanamamasına sebep olmuştur.

Sulama oranı düşük olma sebepleri Birlik Müdürünce; “bakım onarım yetersizliği nedeniyle su kayıpları fazla olduğu, sulama sahası içerisinde yerleşim yerlerinin fazlalaşması” şeklinde ifade edilmiştir.

Genel sulama planlamasında 63,29 hm³ sulama suyuna ihtiyacı olduğunu, uygulamada 68,14 hm³ su ihtiyacının çıktığı ancak sulamaya 49,12 hm³ su verildiği planlı su dağıtım uygulama raporunda belirtilmiştir. Sulama randımanı %41,02 ihtiyacı karşılama oranı 1,32’dir.

Sulamada ihtiyaçtan fazla su kullanıldığından, su dağıtımında daha dikkatli davranılması gerekmektedir.

3.1.8.6. Ölçü Tesislerine İlişkin Tespitler:

Şebekeye alınan Eşelle da ölçülmektedir.

3.1.8.7. Uyarı ve İkaz İşaretlerine İlişkin Tespitler

İşletme sahası içerisinde sulama kanallarının yerleşim alanı içerisinde geçen kısımlarına yeterli sayıda uyarı ve ikaz levhaları bulunduğu tespit edilmiştir. **Uyarı ve ikaz levhaları sürekli kontrol edilerek eksiklikler giderilmelidir.**

3.1.8.8. Bakım ve Onarım Faaliyetlerine İlişkin Tespitler

Birlik araç-makine parkı, malzeme stok durumu, bakım onarım faaliyetlerini yürütmek için yeterli olduğu tespit edilmiştir.

Birlik kendi imkânları ile bakım-onarım faaliyetini yürütmektedir. Kanal temizliği elle yapılacak yerlerde temizlik şirketleri aracılığı ile yapılmaktadır.

15

3.1.8.9. Bak- Onar / Tesislerin Yenileme İhtiyacı

Sulama projesi dahilinde ki anakanalda bakım onarım ihtiyacı olan kesimlerde beton onarımı yapılmaktadır. Ana kanalın kapalı sulama projesi şeklinde yenilenmesi ile ilgili DSİ'ce çalışma yapılmaktadır.

4. İdari Yönden Değerlendirme ve Öneriler:

Göksu Sulama Birliğinde yapılan idari denetim sonucunda; Birliğin sulama sahası 12278 ha'dır. 2016 yılında sulama birliğinin sulama yapmış olduğu alan 3389 ha olarak tespit edilmiştir. Buna göre sulama oranı %79,2 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ortalaması % 64 olup, bu oranda kritik eşik %30 olarak kabul edilmektedir. Buna göre Göksu Sulama Birliği Sulamasının sulama oranı, hem kritik eşik hem de Türkiye ortalaması üzerinde gerçekleşmiş olduğu görülmüştür.

Bütçe, Sulama ücret ve ceza tarifelerinin onaylanması gibi nitelikli çoğunluğun zorunlu olduğu kararlarda kararların oybirliği ile alındığı belirlenmiştir.

Yıllık faaliyet raporu toplantılarına birlik başkanının başkanlık ettiği, gündemin posta yoluyla meclis üyelerine gönderildiği, kesinleşen meclis karar özetlerinin ise birlik görev sahasına birliğin ilan panosuna asıldığı, alınan kararların ise DSİ 6. Bölge Müdürlüğüne yazılı olarak gönderildiği tespit edilmiştir.

Birlik başkanına verilen huzur hakkı; asgari ücret tespit komisyonu tarafından belirlenen brüt asgari ücretin üç katı net olarak değil brüt olacak şekilde belirlenmelidir. Huzur hakkı ödemelerine ilişkin İşletme ve Bakım Dairesi Başkanlığı'nın 08/12/2015 tarih ve 811236 sayılı yazısı eki gelir idaresi başkanlığının görüş yazısı dikkate alınarak yasal kesintiler yapılarak ödemenin yapılması gerekir.

Yönetim Kurulu 2016 yılında ayda iki kez toplandığı, toplantılar incelendiğinde, toplantı nisabı ve karar yeter sayısının Birlik Ana Statüsü'ne uygun olduğu ve kurul kararlarının deftere işlendiği görülmüştür.

Birlik Ana Statüsü'nün 35'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca birlik denetim kurulunun, başkan ve yönetim kurulunun görevlerini mevzuata uygun olarak yürütüp yürütmediğini, yapılan harcamaların meclis ve yönetim kurulu kararları ile mevzuata uygun olup olmadığını birlik meclisi adına denetleyerek rapor hazırlamak ve birlik meclisine sunmak olduğu belirtilmiştir.

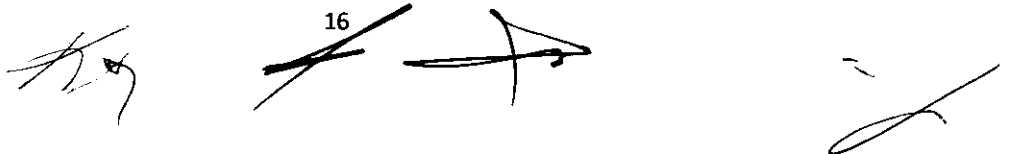
Birlik Denetim Kurulu'nun, Meclis olağan toplantılarından bir hafta önce toplandığı ve buna ilişkin düzenlemesi gerekli denetim raporlarını hazırladığı tespit edilmiştir.

Sulama Birliğinin 2016 Yılı bütçesi 2.200.000 TL olarak 24.12.2015 tarihinde Bölge Müdürü tarafından onaylanmıştır. 2016 Yılı Kesin hesapları ise 27.04.2017 tarihinde Birlik Meclisince onaylanmıştır.

Personel harcaması gerçekleşen bütçe gelirinin %31 olarak gerçekleşmiş olup %30'nu geçmemesi gerekmektedir. %30 geçildiği sürece yeni personel alınmamalıdır.

Bakım onarım giderinin tahsil edilen toplam sulama ücret gelirine oranı %16 olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Yapılan bakım onarım faaliyetlerini birliğin hizmet alımının yanı sıra ağırlıklı olarak kendi imkânlarıyla yürüttüğü tespit edilmiştir.

16

Mükellef Alacak Listesine göre birliğin 31.12.2016 tarihi itibari ile alacak faizi dâhil 2016 yılı için 1.304.476,65-TL toplam alacağının olduğu, tespit edilmiştir. Alacak takibini yapıdığı ama yetersiz kalındığı belirtilmiştir.

Su kullanım hizmet bedeli tahakkuk/tahsilat oranının 2016 yılında %.64 olarak gerçekleştiği ilgili yıl Bütçe Gelir Kesin Hesaplarının incelenmesi sonucunda tespit edilmiştir.

Tahakkuk/tahsilat oranının arttırılmasına yönelik teşvik edici tedbir alınması uygundur.

5. MALİ DENETİME İLİŞKİN TESPİTLER

5.1. Bütçe Ve Kesin Hesaplar

Birliğin, 2016 Yılı Bütçe ve Kesin Hesaplarına ilişkin bilgiler şu şekildedir:

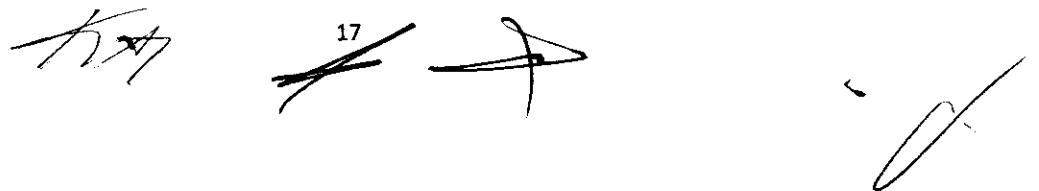
2016 Yılı Bütçesinde Öngörülen		2016 Kesin Hesabında Gerçekleşen	
Gelirler	Giderler	Gelirler	Giderler
2.200.000,00	2.200.000,00	1.629.881,23	1.740.293,81

2016 Yılı Gerçekleşen Giderler ve Gelirlerin Dağılımı şu şekildedir:

Giderlerin Dağılımı		Gelirlerin Dağılımı	
Personel Giderleri	591.155,55	Teşebbüs Mülkiyet Gelirleri	1.381.369,12
SGK Primi	103.888,67	Diğer Gelirler	248.512,11
Mal ve Hizmet Alımları	840.929,85	Sermaye Geliri	
Faiz Gideri			
Sermaye Giderleri	204.319,74		
Cari Transferler			
Toplam	1.740.293,81	Toplam	1.629.881,23

Birliğin yıl içinde yaptığı giderler ve topladığı gelirlerin belgeler üzerinde incelenmesi sonucu, gelirlerin teslimat müzakereleri ile bankaya teslim edildiği, muhasebe işlem fişleri ile muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Birliğin banka hesapları ve gelir gider durumunu gösterir tablolar aşağıda belirtilmiştir.

The image shows several handwritten signatures and a stamp. The stamp is a rectangular box with the number '17' inside. There are four distinct signatures: one on the left, one in the center overlapping the stamp, one to the right of the stamp, and one on the far right.

Sıra No	Banka Şube Adı	Banka Hesabı (TL)	IBAN NO
1	Ziraat Bankası Silifke Şb(vadesiz)	589.959,85	TR100001000209332552505001
2	Ziraat Bankası Silifke Şb (vadeli)	24.010,87	
	Toplam	613.970,72	

2016 yılı gelir gider evrak ve belgeleri ile banka hesabındaki tutarlarının birbirine uyumlu olduğu tespit edilmiş olup, ilgili dökümler aşağıda belirtilmiştir.

Borç Tutarı (TL)	Alacak (TL)	Banka Mevcudu(TL)
2.359.231,47	1.745.260,75	613.970,72

KREDİ KARTLARI HESABI		
Borç Tutarı (TL)	Alacak(TL)	Devreden (TL)
-----	-----	-----

5.2 Tespit Edilen Hususlar ve Öneriler

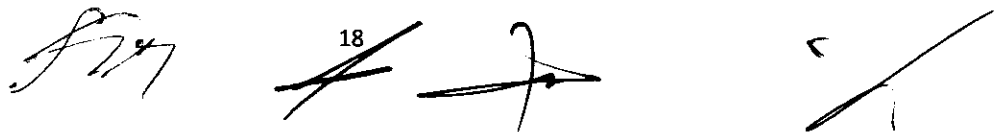
Göksu Sulama Birliğinin 20.06.2017 tarihinde yerinde komisyonumuza ibraz edilen harcama belgeleri ve muhasebe işlem fişlerinin kısm-i ve kısıtlı incelenmesinde 2016 yılı Mali ve İdari Denetimi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilerek denetim raporunun ilgili maddelerinde yer verilmiş olup, İş ve işlemlerde bu hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir.

5.2.1. (100) Kasa Hesabının Kullanılması

Birlik veznesi tarafından tahsil edilen gelirlerin muhasebe kayıtlarında (100) Kasa Hesabı kullanılmadan gün sonlarında (102) Banka Hesabı kodu kullanılarak bankaya yatırılmış gibi muhasebe kayıtlarına alındığı, ayrıca gün sonlarında gün içinde tahsil edilen gelirlerin ve diğer tahsilatların yardımcı hesaplarının takip edilmesi için düzenlenmesi gereken “*Tahsilat-takipli alacaklar tahsilat-tahakkuk bordrosu (Örnek-40)*” nun düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Gün içerisinde muhasebe birimi vezneleri tarafından yapılan tahsilatlar ile bu tahsilatların bankaya yatırılmasına ilişkin işlemlerde hangi belgelerin düzenleneceği, hangi hesap kodlarının

18

kullanılacağı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 49 uncu, 50 nci, 51 inci, 55inci, 56 ncı, 57 nci,70 inci, 71 inci ve 72 nci maddelerinde detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Söz konusu tahsilat kayıtlarının ilgili yönetmeliğe göre nasıl yapılacağı ve hangi belgelerin düzenleneceği özetle aşağıda belirtilmiştir.

1- Bir gün içinde nakden tahsil olunan her türlü vergi, resim, harç ve fon gibi gelirler ile diğer tahsilat yardımcı hesaplar itibarıyla “*Tahsilat-takipli alacaklar, tahsilat-tahakkuk bordrosu (Örnek-40) 'na*” kaydedilir. Birden fazla veznesi olan muhasebe birimlerinde her vezne için bu bordrolar ayrı ayrı düzenlenir. Kasaya yatırılan bu tutarlar 100 kasa hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilerek muhasebeleştirilir.

100 Kasa hesabı	XXXX	
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı		XXX
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı		XXX
600 Gelirler Hesabı		XXX

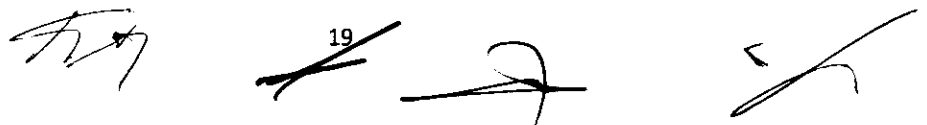
2- Gün içerisinde tahsil edilen paralar, dört nüsha olarak düzenlenen “*Teslimat müzekkeresi (Örnek-44)*” ile bankaya yatırılır. Teslimat müzekkeresi dört nüshalı olup, dördüncü nüsha dip koçandır. Teslimat müzekkeresinin ilk üç nüshası para ile birlikte kurumun hesabının bulunduğu bankaya gönderilir. Kasa varlığından bankaya yatırılmak üzere gönderilen tutarlar 108 Diğer Hazır Değerler hesabına borç, 100-Kasa Hesabına alacak kaydedilir.

108 Diğer Hazır Değerler Hesabı	XXX	
100 Kasa Hesabı		XXX

3- Banka hesap özet cetvelinden kasa mevcudundan bankaya yatırıldığı görülen paralar 102-Banka Hesabına borç, 108-Diğer Hazır Değerler Hesabına alacak kaydedilerek işlem tamamlanır.

102 Banka Hesabı	XXX	
108 Diğer Hazır Değerler Hesabı		XXX

Muhasebe Birimi vezneleri tarafından gün içinde tahsil edilen gelirlerin muhasebe kayıtlarının Mahalli İdareler Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde belirtilen hususlara uyularak yapılması gerekmektedir

5.2.2. 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)

Birlik tarafından tahakkuk ettirilerek banka hesabından ilgililerin banka hesaplarına gönderilecek olan tutarların bankaca hak sahiplerine ödendiği veya ilgili yerlere gönderildiğinin bildirildiği anda yapılması gereken muhasebe kayıtlarının zamanında yapılmadığı ay sonlarında yapıldığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği; MADDE 60 – ...

“b) Borç

1) Düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden, muhasebe birimlerine gönderilen banka hesap özet cetvelleriyle, bankaca hak sahiplerine ödendiği veya ilgili yerlere gönderildiği bildirilen paralar bu hesaba borç, 102-Banka Hesabına alacak kaydedilir.” Denilmektedir.

Söz konusu muhasebe kayıtlarının Mahalli İdareler Muhasebe Yönetmeliğinin 60. Maddesinin (b) bendinde belirtilen hususlara uyularak ay sonlarında değilde tahakkuk eden tutarların bankaca hak sahibine ödendiğinin bildirilmesine müteakip yapılması gerekmektedir

5.2.3. İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı (191)

Birlik tarafından satın alınan mal ve hizmet alımları ile bakım onarım giderlerinin ödenmesinde faturada belirtilen KDV tutarları maliyet bedeline eklenmeksizin 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi hesabına alındığı tespit edilmiştir.

Bilindiği üzere 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi hesabı, mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılır. Bu hesap, bir bedel karşılığı satmak üzere üretilen mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yaparlar. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisi indirim konusu yapılmaz ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edilir.

Sulama Birliğiniz tarafından yapılan ödemelerde 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi hesabının kullanılmaması gerekmektedir.

20

5.2.4. Onay Belgesi ve Harcama Talimatı

Birliğiniz evraklarının incelenmesinde, yapılan tüm ödemelerde onay belgesi ve harcama talimatının birlikte kullanıldığı tespit edilmiştir.

Onay belgesi ve Harcama talimatı Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 3.maddesinde tanımlanmıştır. Yapılan bu tanıma göre;

“Onay Belgesi: İhale usulüyle yapılacak alımlarda, kamu ihale mevzuatında standart form olarak belirlenen ihale onay belgelerini; doğrudan temin suretiyle veya kamu ihale mevzuatında belirtilen istisnai alımlarda ise alım konusu işin nev’i, niteliği, varsa proje numarası, miktarı, gereken hallerde yaklaşık maliyeti, kullanılabilir ödeneği ve tertibi, alımda uygulanacak usulü, avans ve fiyat farkı verilecekse şartlarını gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belgeyi,

Harcama Talimatı: Kamu ihale mevzuatına tabi olmayan bir giderin idare adına geçici veya kesin olarak ödenebilmesi için giderin konusunu, gerekçesini, yapılacak iş veya hizmetin süresini, tutarını, kullanılabilir ödeneğini, tertibini, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgileri gösteren ve harcama yetkilisinin imzasını taşıyan belge (Örnek: 2)”, olarak ifade edilmiştir.

Birliğiniz tarafından yapılan ödemelerde; sözkonusu yönetmeliğin 3. Maddesinde belirtildiği gibi ihale usulüyle yapılacak alımlarda onay belgesinin, Kamu ihale mevzuatına tabi olmayan bir giderin ödemesinde harcama talimatının kullanılması gerekmektedir.

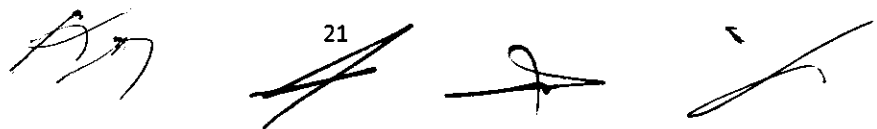
5.2.5. Takipli Alacaklardan Terkin

Birliğinize ait muhasebe işlem fişlerinin ve kesin mizanın incelemesinde 296.668,33-TL Takipli alacaklardan iade işlemi düzeltme ve iade belgesi düzenlenmeden terkin edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 90’ıncı maddesinin (b) bendinin 1’inci fıkrasında;

“b) Takipli alacakların terkin işlemleri

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan terkin edilenlere ilişkin düzeltme ve iade belgeleri muhasebeye gönderildiğinde, her bir düzeltme ve iade belgesi için düzenlenecek muhasebe işlem fişiyile veya düzeltme ve iade belgelerinin ekli olduğu günlük icmal listesine göre düzenlenecek muhasebe işlem fişiyile yevmiye kayıtlarına kaydedilir ve terkin edilen tutarlar kayıtlardan çıkarılır.” Hükmü bulunmaktadır.

Bundan sonra “Gelirlerden Alacaklar” ve “Gelirlerden Takipli Alacaklar” hesaplarından yapılan terkin işlemlerinde Düzeltme ve İade Belgesi düzenlenerek muhasebe işlem fişine eklenmesi gerekmektedir.

5.2.6. Amortisman Hesabı

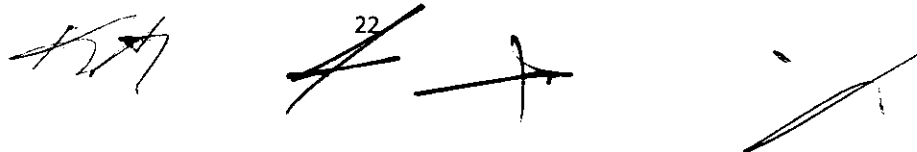
Birliğinize ait kesin mizanın incelemesinde, maddi duran varlıklar ile maddi duran varlıklar için ayrılan amortisman tutarlarını gösterir tablo aşağıya çıkarılmıştır.

Maddi Duran Varlık Hesabı			Birikmiş Amortisman Hesabı		
Hesap Kodu	Hesap adı	Bakiye	Hesap Kodu	Hesap adı	Bakiye
253.2	Makinalar ve Aletler	481.321,38	257.3.2	Makinalar ve Aletler	242.050,15
253.3	Cihazlar ve Aletler	900,00	257.3.3	Cihazlar ve Aletler	900,00
254.1	Karayolları Taşıtları	139.318,38	257.4.1	Karayolları Taşıtları	54.572,80
255.1	Döşeme ve Mefruşat	100,00	257.5.1	Döşeme ve Mefruşat	100,00
255.2	Büro Makinaları	23.077,70	257.5.2	Büro Makinaları	18.397,70
255.3	Mobilyalar	6.404,00	257.5.3	Mobilyalar	6.404,00
255.10	Güvenlik ve Kontrol Amaçlı Demirbaşlar	10.101,40	257.5.3.5	Güvenlik ve Kontrol Amaçlı Demirbaşlar	9.941,40

Bilindiği üzere; Bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılır. Birikmiş Amortisman hesabı maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır.

Duran varlıklar için amortisman ve tükenme payı ayrılmasında normal amortisman yöntemi uygulanır. Bu yöntemde göre varlıklar için amortisman ve tükenme payı, varlığın yararlanma süresine göre Muhasebat Genel Müdürlüğünün Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliğinin Ek-1’de yer alan Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları Listesinde belirlenen oranlarda her yıl eşit olarak ayrılır. Amortisman ve tükenme payı süresi, duran varlıkların aktife girdiği yıldan başlar. Bu sürenin yıl olarak hesaplanması için “1” rakamı bu Tebliğ ekinde belirtilen, varlığın yararlanma süresine göre belirlenmiş orana bölünür. (Örnek: $1/0,20 = 5$ yıl; $1/0,025 = 40$ yıl) Ancak, maliyet bedeli, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliğinin eki listede yer alan

22

dayanıklı taşınırın her biri için 14.000 TL'yi, 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte yer alan taşınmazlar için 34.000-TL'yi aşmayan duran varlıklar ile tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilir.

Bu açıklamalar çerçevesinde maddi duran varlıklar hesapları için ayrılan amortisman tutarlarının yılsonlarında Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliğinde belirtilen esaslar dikkate alınarak 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilerek muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

5.2.7. Damga Vergisine İlişkin İşlemler;

Birliğinize ait ödeme belgelerinin incelemesinde bir kısım ödemelerde; 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun "IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/a fıkrasına göre, mal ve hizmet alımlarına ilişkin kişilere yapılan ödemelerde damga vergisi kesintisinin yapıldığı, bir kısım ödemelerde ise (elektrik, telefon ödemeleri) kesintinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Ödemelerde Damga Vergisi kesilip kesilmeyeceği ile ilgili Osmaniye Defterdarlığı'nın 27.01.2015 tarih ve 54451858-080-45-2 sayılı özeldesisi şu şekildedir;

"488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisi mükellefinin kâğıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kâğıtların damga vergisinin kişiler tarafından ödeneceği; 8 inci maddesinde, bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı; Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV.Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/a fıkrasında, resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle, kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve

hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakdedilmesini veya emir ve havalelerine tediyesini temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendinde; mahallî idare birliğinin, birden fazla mahallî idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisini ifade edeceği; 19 uncu maddesinde, sulama birliklerinin birlik meclislerinin ne şekilde oluşturulacağı hüküm altına alınmış olup, Kanun uyarınca mahalli idareler arasında kurulduğu belirtilen Sulama Birliği, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 8 inci maddesi kapsamında resmi daire olarak değerlendirilmekte iken, 22/3/2011 tarih ve 27882 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu ile sulama birliklerinin kuruluşuna ilişkin 5355 sayılı Kanunun 19'uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

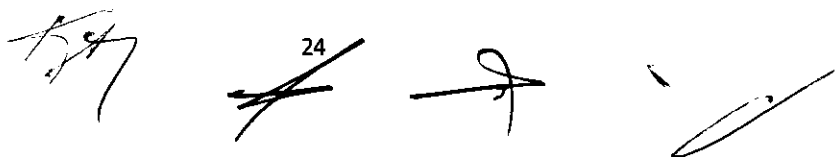
6172 Kanunun 1 inci maddesinde, bu Kanunun amacının, sulama birliklerinin kuruluşu, organları ile görev ve yetkilerini düzenlemek olduğu, sulama birliklerinin kamu tüzel kişiliğine sahip olup bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabi olacağı; 2 nci maddesinin (i) bendinde, su kullanıcısının, görev alanında sulama yapan veya yapacak olan gerçek ya da tüzel kişiyi ifade ettiği; 4 üncü maddesinde, birliğin görev alanında yer alan su kullanıcılarının birliğin üyeleri olabileceği hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, sulama birliklerinin kuruluşunu düzenleyen 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununun yürürlük tarihinden itibaren sulama birliklerinin, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 8 inci maddesi kapsamında resmi daire olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmayacağı" belirtilmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun IV/1-a fıkrasına göre sadece resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımına ilişkin ödemeler için düzenlenen kağıtlar damga vergisine tabi olduğundan, anılan Kanunun 8 inci maddesine göre **resmi daire sayılmayan** sulama birliklerinin mal ve hizmet alımları karşılığında firmalara yapacağı ödemeler nedeniyle düzenlediği kağıtların damga vergisine tabi tutulmaması gerektiği düşünülmektedir.

5.2.8. Katma Değer Vergisi Tevkifatına İlişkin İşlemler;

Birliğinize ait hizmet alımları ödemelerinde kısmi tevkifat uygulaması yapıldığı tespit edilmiştir.

6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununa tabi olan birliklerin, hizmet alımlarında katma değer vergisi (KDV) tevkifatı yapıp yapılmayacağı konusunda Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 17/03/2014 tarih ve 76464994-130[KDV.2013.54]-65 sayılı görüşü şu şekildedir.

“KDV Kanununun 9/1 inci maddesinde, gerekli görülen hallerde vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutma konusunda Bakanlığımıza yetki verilmiştir.

Bu yetkiye dayanılarak 14.04.2012 tarih ve 28264 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 01.05.2012 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 117 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (3.1.2) bölümünde, kısmi tevkifat uygulaması kapsamında KDV tevkifatı yapmak üzere sorumlu tayin edilenler iki grup halinde sayılmış olup, Tebliğin (3.1.2/b) bölümünde ise, 5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan idare, kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri ve bunların teşkil ettikleri birlikler, belediyelerin teşkil ettikleri birlikler ile köylere hizmet götürme birlikleri, tevkifat kapsamına alınmıştır.

Öte yandan, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununa tabi olarak kurulan Sulama Birlikleri, 08.03.2011 tarih ve 6172 sayılı "Sulama Birlikleri Kanunu" ile "Mahalli İdare Birlikleri" kapsamının dışına çıkarılmış olup, kamu tüzel kişiliğine haiz olmakla beraber anılan Kanun dışındaki işlemleri bakımından özel hukuk hükümlerine tabi bulunmakta ve giderlerini su kullanıcılarından tahsil ettiği gelirleri ile karşılamakta herhangi bir bütçe kaynağını kullanmamaktadırlar.

Ayrıca söz konusu birlikler, 6172 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine göre tek yerleşim biriminden oluşan birlikler hariç olmak üzere, görev alanı içinde bulunan her yerleşim biriminden; üçüncü dereceye kadar hısım olmayan ve her yerleşim biriminden en az birer kişi ve toplamda beş kişiden az olmamak üzere su kullanıcılarının imzaladığı birlik ana statüsünün, DSI'nin de görüşü alınmak suretiyle Orman ve Su İşleri Bakanlığınca onaylanması sonucu tüzel kişilik kazanmaktadırlar.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, 117 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (3.1.2/b) bölümünde belirtilen "5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan il özel idareleri ve bunların teşkil ettikleri birlikler, belediyelerin teşkil ettikleri birlikler ile köylere hizmet götürme birlikleri" ile "Yukarıda sayılanlar dışındaki, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları" kapsamında yer almayan sulama birliklerinin, yalnızca belirlenmiş alıcıların tevkifat yapmakla sorumlu bulunduğu hizmet alımlarında tevkifat yapmasına gerek bulunmamaktadır". Denilmektedir.

25

Söz konusu Vergi Dairesi Başkanlığının da görüşü dikkate alınarak, hizmet alımlarınızda KDV tevkifatı yapılmaması gerekmektedir.

6. SONUÇ

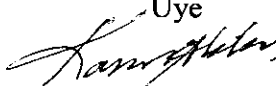
Genel olarak dikkat edilmesi gereken hususlar

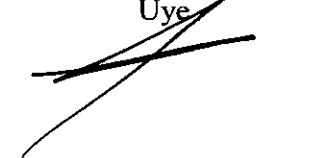
1. Bütçeden nakden veya mahsuben yapılan harcamalar “Ödeme Emri Belgesi” (Örnek-32), diğer işlemler ise “Muhasebe İşlem Fişi” (Örnek-33) ile muhasebeleştirilir. Düzenlenen belgelerde İlgilinin Adı,Soyadı-Firma Adı-T.C,Vergi Kimlik No-Banka Adı- IBAN, Hesap No gibi bilgilerin tam ve eksiksiz doldurulması gerekmektedir.
2. Herhangi bir iş ve işlemin yapılmasında düzenlenmesi gereken belgelerin Mutlaka ilgililer tarafından İmzalarının bulunmasına ve Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde belirtilen belgelerin şekil ve içeriği değiştirilmeden (Standart form) ların kullanılmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.
3. Bankalarla Anlaşmalarda Hesap İşletim Ücreti, Havale (EFT) işlem Ücreti ödenmemesi ve Kredi Kartı üyelik (P.O.S.) cihaz sözleşmelerinde geri dönüş sürelerine (20) gün dikkat edilmesi gerekmektedir.
4. Maliye Bakanlığınca belirlenen limitlerin üzerindeki mal ve hizmet alımlarının 4734 sayılı İhale Kanununun 19. maddesi gereğince açık ihale usulü ile yapılması, 4734 sayılı İhale Kanununun genel ilkeleri çerçevesinde mal ve hizmetlerin parçalara bölünerek 22/d maddesine göre temin edilme cihetine gidilmemesi,
5. Birlik teşkilatı, Birlik Ana Statüsünün 43. Maddesine göre oluşturulmalıdır. Birliğe ait kayıt iş ve işlemlerinin daha düzenli yapılması için çalışan personellerin görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili olarak eğitime tabii tutulmaları için DSİ ile işbirliğine gidilmesi,
6. Birlik başkan vekili tayin edilmesinde, her iki yılda seçilen yeni yönetim kurulunun ilk toplantısında, yönetim kurulu üyelerinden bir kişinin başkan vekili olarak tayin edilmesi,
7. Birlik alacaklarının zamanında tahsili için gerekli tedbirlerin alınarak tahsilat oranının yükseltilmesi,
8. Resmi yazışmalarda uygulanacak esas ve usuller hakkındaki yönetmeliğin 20. maddesi gereğince işlem yapılması, yazışmalarda yazının birlikte kalacak nüshasında paraf bölümü açılması,

9. Birlik üyeleri Tarım Teşkilatları, Ziraat Odaları ve Bankalarındaki işlemlerinde işlemlerinin gerçekleştirilmesi için birlikten borç durum belgesi ile birlikte ilgili kurumlara müracaat edilmesinin sağlanması;
10. Geçmiş yıllardan tüm personel izinlerinin kalmamasına dikkat edilmesi,
11. Gelen giden evrak kayıt defterleri ile su kullanım üye kayıt defterlerinin Sahil Sulama Birliğinden örneğinin alınarak uygunluğun sağlanması,
12. Gündem maddelerine Saygı Duruşu, İstiklal Marşı, dilek temenniler ve kapanışın eklenmesi, gündem maddeleri oluşturulurken, gündem maddelerinin açıkça ifade edilmesi, toplantı tutanaklarında belirtilen karar numaralarının gündem maddelerinde belirtilen sıra numarası ile uyumlu olması gerektiğinden tutanaklar düzenlenirken bu hususa dikkat edilmesi,
13. Su kullanıcı kayıt defterinin ivedilikle tamamlanması,
14. Birliğe üye olmayı teşvik amaçlı, üye olan mükellefler ile üye olmayan mükellefler arasında su kullanım hizmet bedeli açısından üye olmayanlar aleyhine bir farklılık oluşması sağlanmalıdır.

2016 yılına ait Göksu Sulama Birliği'nin, idari ve mali denetimine ait tüm tespitler ve bu tespitlerle ilgili açıklamaları içeren iş bu denetim raporu 3 takım hazırlanarak imza altına alınmıştır ...../09/2017

Halil KARBUZ
Vali Yardımcısı
Komisyon Başkanı

Kasım AKKUŞ
Zir.Y.Müh.
DSİ 67..Şube
Müdürlüğü
Üye

Nusret TATAR
Defterdarlık Uzmanı
İl Defterdarlığı Toroslar
Malmüdürlüğü
Üye

Şahan ELHANAY
Ziraat Müh.
İl Gıda Tar. Hay.
Müd.
Üye

Halil İbrahim MUTLU
K.H.K.İ.
İl Mahalli İd. Müd.
Üye
